

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

ВІВТОРОК
27
ЛИСТОПАДА
1956 року
№ 36 (510)
Ціна 20 коп.

Юнаки і дівчата, наша славна радянська молодь!
Беріть активну участь в господарському і культурному
будівництві! Вивчайте досягнення передової науки і
техніки, оволодівайте знаннями промислового та сіль-
ськогосподарського виробництва.

Будьте стійкими і сміливими в боротьбі за перемогу
великої справи комунізму в нашій країні!

(Із закликів ЦК КПРС до 39-х роковин Великої Жовтневої
соціалістичної революції)

ЗА РІШУЧЕ ПОЛІПШЕННЯ КОМСОМОЛЬСЬКОЇ РОБОТИ

XI звітно-виборна комсомольська конференція університету проходила під знаком рішучого поліпшення змісту комсомольської роботи. Всі виступи делегатів були просякнуті духом принципової критики тих недоліків, які ще наявні в нашій роботі, великим бажанням зробити роботу в організації бойовою, змістовною і конкретною.

Конференція підвела підсумки роботи комсомольської організації за рік.

Комсомольці університету внесли свій конкретний вклад у великі досягнення радянського народу. Влітку на цілину виїжджала комсомольська бригада в складі 180 чоловік. Славно попрацювали наші товариші. Ними перероблено 1,5 млн. пудів зерна, вироблено 30 тис. трудоднів.

300 комсомольців влітку працювали в різних районах нашої області, восени — 1570 студентів виїжджали на роботи в колгоспи Іванівського району. Чимало зробила комсомольська організація і для досягнення головної нашої мети — підготовки хороших спеціалістів-педагогів. Результати екзаменаційної сесії говорять про це. 1167 студентів університету одержали добрі та відмінні оцінки, в наших лавах 232 відмінники. В цьому немала заслуга комсомольської організації. Про це говорить досвід роботи багатьох комсомольських груп, і особливо груп V курсу історичного факультету (секретар тов. Косовський), IV курсу географічного факультету (секретар тов. Бурлачук), V курсу геологів (секретар тов. Смирнов).

Значно поживилась і політико-виховна робота в організації. Різноманітнішими стали форми виховної роботи, конкретнішою — агітаційна робота в групах, значно краще працювала лекторська група університету. Є успіхи і в культурно-масовій, спортивній та шефській роботі.

Та основна увага делегатів була звернена не на успіхи в роботі, а на ті недоліки, які заважають нашому рухові вперед і, в першу чергу, — на недоліки в навчальній роботі. Конференція підкреслила, що у нас є ще такі комсомольські групи, де боротьба за відмінні і добрі показники в оволодінні наукою не стали ще основним завданням комсомольців (наприклад, група III курсу хімічного факультету, III курс російського відділу філологічного факультету, III курс історичного факультету та ряд груп фізико-математичного факультету).

Делегати конференції правильно виступили проти вузько формального розуміння питань боротьби за знання, за високу успішність і дисципліну, яке часто обмежується лише заслуховуванням різних «академічних» питань на зборах чи засіданнях і до пустих розмов про користь індивідуальної виховної роботи.

Конференція зобов'язала комітет комсомолу посилити пропаганду науки, ширше знайомити студентів з роботою школи і виробництва, з новинками науки і техніки, пропагувати результати педагогічної і виробничої практики, організовуючи зустрічі з виробничниками, досвідченими вчителями. Організувати на всіх факультетах студентські лекторії, присвячені найважливішим проблемам науки, вестися в традицію зустрічі з випускниками університету.

Погане знання життя кожного студента, з однієї сторони, і байдуже ставлення до вчинків товаришів, з другої, призводять до того, що в нашому житті легко і привільно живеться моральним виродам, міщанам, егоїстам (Кисилевич, Ісаков, Дановська, Галімон, Пугачова і ін.).

Своїм рішенням конференція зобов'язала комітет комсомолу, факультети і курсові бюро поліпшити виховну роботу в групах, в гуртожитку, старанно вивчити життя кожного комсомольця, боротися з найменшим проявом некультурності і аморальної поведінки студентів. Велику роль в цій важливій справі повинні відіграти диспути про моральне обличчя радянської людини, які конференція рекомендувала проводити в групах та гуртожитках.

Останнім часом в організації появилися окремі демагоги, які дозволяють собі голосливо заявляти про те, що «комсомольські збори — річ непотрібна і ходити на них необов'язково» (студент II курсу фізико-математичного факультету Неврозов), що «статут комсомолу — це догма» (студент I курсу фізико-математичного факультету Зікар'ян). Конференція підкреслила, що потрібно давати рішучу відсіч таким голосливим заявам, зміцнювати ряди організації, зміцнювати комсомольську дисципліну.

Гострий критиці було піддано роботу комітету комсомолу та окремих його членів (Голдовської, Клейзнера, Іщенко).

Слабке навчання комсомольського активу, відсутність потрібної вимогливості з боку керівників і членів комітету, формальний підхід деяких членів комітету до своїх обов'язків — все це призвело до послаблення керівництва з боку комітету факультетськими комсомольськими організаціями.

Делегати зобов'язали новий склад комітету комсомолу виробити такий стиль роботи, який дозволить би конкретно керувати організацією.

В своєму рішенні XI комсомольська конференція висловила тверду впевненість в тому, що комсомольці університету під керівництвом партійної організації досягнуть нових великих успіхів у справі комуністичного виховання студентів, в справі виконання історичних рішень XX з'їзду КПРС.

СЕМІНАРИ ПРОХОДЯТЬ УСПІШНО

На біологічному факультеті семінарські заняття проходять ще не на всіх курсах, але там, де вони є — результати позитивні. Так, добре проходять семінари з історичного матеріалізму на V курсі нашого факультету. Цікаво й змістовно побудовані семінарські заняття на II курсі. Вони завжди проходять на високому ідейному рівні. Успішне проведення семінарів забезпечується сумлінною підготовкою до них студентів II курсу, їх великим інтересом до вивчення марксистсько-ленінської теорії. Особливо цікаво проходить обговорення подій, які відбуваються в нашій країні і за кордоном. Завжди активно виступають на семінарах з історії КПРС студенти Подобед, Слєпченко, Тульчинська, Скоряк, Хитальська, Касимова та інші.

З РОЗОВА.

Переходимо до викладання українською мовою

В розмові з нашим кореспондентом завідуюча кафедрою мікробіології, проф. В. П. Тульчинська розповіла:

— Зустрічаючись зі студентами нашого біологічного факультету на лекціях, на практичних заняттях, у часи відпочинку, часто чуеш з їх вуст слова української мови, їх рідної мови, державної мови нашої республіки. В бесідах і на лекціях студенти неодноразово висловлювали побажання, щоб лекції читалися на факультеті українською мовою. Справедливість цих побажань студентів безсумнівна. Адже на їх боці не тільки священне право, гарантоване Конституцією нашої країни, — цього вимагає від нас життя, багаторічна практика роботи наших вихованців в школі, цього вимагають інтереси підготовки висококваліфікованих кадрів молодих радянських спеціалістів.

— Всім відомо, що наш університет готує кадри вчителів для Укра-

їнської РСР, для сільських районів республіки. По закінченні університету нашим випускникам неминує треба буде викладати українською мовою і, якщо ми не перебудуємо тепер наш педагогічний процес, не перейдемо на читання всіх спеціальних дисциплін українською мовою, то ми створимо значні труднощі в роботі наших майбутніх випускників.

— Кафедра мікробіології Одеського університету, визнаючи необхідність і доцільність задовольнити вимоги студентів про перехід на читання спеціальних дисциплін українською мовою, прийняла рішення з допомогою кафедри української мови приступити до вивчення української мови, щоб з другої половини цього учебного року розпочати читання всіх дисциплін українською мовою. Кафедра вирішила написати курс лекцій з мікробіології українською мовою і віддрукувати його друкарським способом.

Німецька мова на біологічному факультеті

Групи I та II курсів біологічного факультету, які вивчають німецьку мову, зараз мають цілком задовільні знання з цього предмету. Навіть групи, які переведені до нас з педагогічних інститутів інших міст, де вони мали на першому курсі значно меншу кількість годин, домоглися вже чималих успіхів.

Це — результат високої дисципліни, свідомості і наполегливості у вивченні мови. В усіх перелічених групах немає жодного пропуску занять з неповажної причини.

Особливо хочеться сказати про першу групу II-го курсу біологічного

факультету, де старостою т. Пойда. Незважаючи на те, що пройшло лише чотири тижні після повернення з колгоспу, 15 студентів з 17-ти вже встигли скласти половину семестрової норми домашнього читання. Група, вивчаючи матеріал за особливим планом (без підручника), активно працює в аудиторії, свідомо ставиться до виконання домашніх завдань.

В групі на протязі всього семестру немає жодної задовільної оцінки за відповідь, лише добрі та відмінні.

Викладач О. П. РУМЯНЦЕВА.

ЦЕ ЗАВАЖАЄ

З початком нового навчального року на III курсі фізиків фізико-математичного факультету почалися практичні заняття.

На практичних заняттях з атомної фізики студенти дослідним шляхом перевіряють правильність фізичних законів, а також глибше засвоюють теоретичний матеріал, прочитаний на лекціях. Студенти з великим інтересом відвідують ці заняття, їх дуже цікаво проводять керівники В. В. Міхо та Б. І. Солдатов.

Але треба відзначити й недоліки, які заважають студентам раціонально використовувати свій час.

В лабораторії дуже мало інструкцій, і студенти не мають можливості завчасно підготуватися до занять. Не всі прилади знаходяться в належному стані. Часто немає змоги своєчасно розпочати роботу через запізнення старшого лаборанта Я. І. Майстрєнка.

Практикум з радіотехніки теж цікавить наших студентів. Сучасну техніку неможливо уявити без застосування різних радіоприладів. Крім того, знання радіотехніки по закінченні університету допоможе цікавіше і більш наглядно подавати учням новий матеріал.

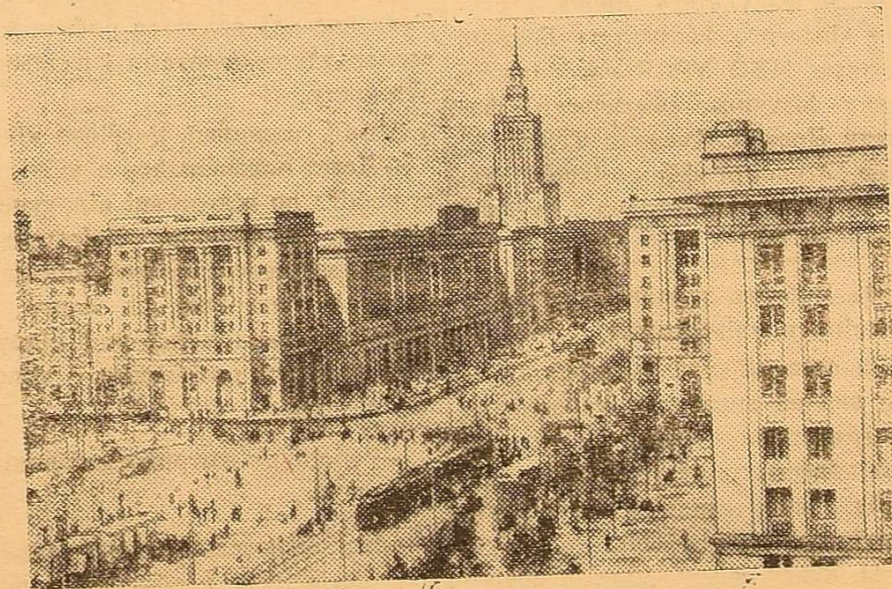
Добре керує роботами М. Д. Попович. Але знов-таки в лабораторії бракує точних інструкцій, які б давали конкретне уявлення про мету роботи.

Дуже було б добре, якби вказані недоліки, що заважають продуктивно використати час практичних занять, були усунені найближчим часом.

М. ФІНКЕЛЬШТЕЙН,
Є. ШЕБІТЧЕНКО.

студентки III курсу фізико-математичного факультету.

ПОЛЬСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА

Польська Народна Республіка. Площа Конституції в Варшаві. На другому плані — Палац культури і науки, дар радянського народу польському народові.

Фото Польського Центрального фотоагентства.

Звітно-виборні збори комсомольців філологічного факультету

В цьому році на звітно-виборних зборах комсомольської організації філологічного факультету було вдвоє більше комсомольців, ніж у минулому році. Наші ряди значно поповнилися за рахунок студентів колишнього Ізмаїльського педіну. В їхній комсомольській організації були свої славі традиції, свій досвід роботи.

Тепер єдиною, дружною сім'єю будемо ми боротися за нові успіхи в навчанні і громадській роботі, виправляти наявні недоліки, зокрема ті, що були відзначені на зборах.

Комсомольці відзначали, що доповідь колишнього секретаря КСМ бюро тов. Славіної не містила в собі достатньо чіткого аналізу діяльності бюро факультету, роботи комсомольських груп, не була побудована так, щоб відразу викликати жваве обговорення наболілих питань комсомольського життя. Але все ж таки у багатьох виступах були висловлені цінні думки, які новообране КСМ бюро неодмінно повинно врахувати.

Студентка IV курсу Кизима, колишній секретар КСМ бюро філфаку Ізмаїльського педіну, поділилася досвідом роботи своєї комсомольської організації. Вона підкреслила, що у них існував тісний зв'язок між бюро факультету і комсомольськими групами. А саме відсутність такого зв'язку є істотним недоліком комсомольської роботи на нашому факультеті.

Про низький рівень трудової дисципліни на III курсі українського відділу говорила студентка Н. Пономаренко. Студент І. Дарієнко з обуренням відзначив величезну кількість зайвої писанини, засилля бюрократичних методів у практиці колишнього КСМ бюро факультету.

На недоліках навчального процесу зупинився студент IV курсу Саядов, вбачаючи саме в цьому причину пасивності наших комсомольців. Дуже мало часу залишається у студентів

для самостійної роботи, зовсім незначне місце відводиться в навчальному процесі таким формам занять, як семінари, коллоквиуми, консультації. Погано поставлений контроль за самостійною роботою студентів.

Різкою критикою на адресу порушників трудової дисципліни та стиляг прозвучав виступ аспіранта Фолі. Він дає характеристику студентці III курсу російського відділу Дановській, яка виявилася дезертиром під час роботи в Іванівському районі, а зараз не відвідує лекції, зневажливо ставиться до своїх товаришів, не рахується з їх думками та справедливою критикою. Тов. Фоля критикує студента IV курсу Добродєєва, який також систематично порушує трудову дисципліну, не відвідує лекції.

Декан філологічного факультету доц. Данилюк познайомив учасників зборів з інструктивним листом Міністерства вищої освіти і відповів на цілий ряд питань, які особливо хвилюють студентську молодь.

На необхідність відродження добрих традицій комсомольської організації філфаку вказав у своєму виступі секретар партбюро факультету тов. Котов. Найбільшим злом у житті нашого факультету зараз є поширення міщанських тенденцій, байдужість багатьох комсомольців до всього, крім власних вузько-особистих інтересів. Саме з такими настроями повинні зараз повести непримиренну боротьбу комсомольська організація.

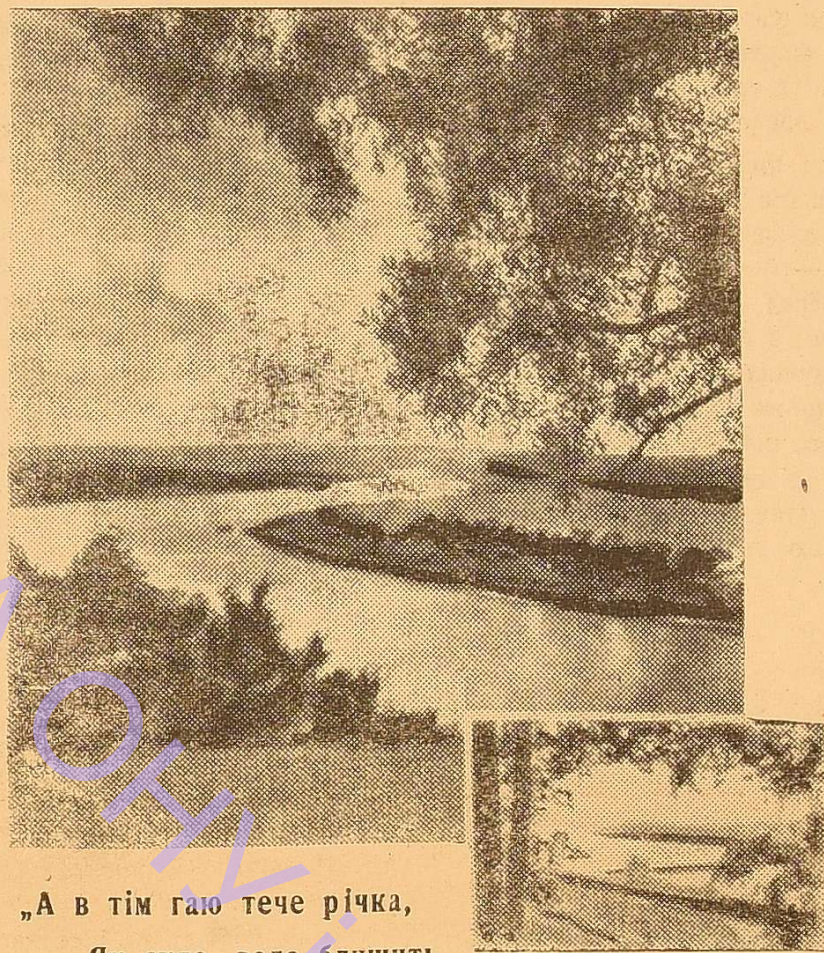
В роботі комсомольців-філологів на протязі минулого року були певні досягнення. Про них, зокрема, говорила член КСМ бюро Ткачук, відповідальна за шефську роботу, а також інші виступаючі. Більшість наших комсомольців палко бажає, щоб комсомольська організація філфаку знову стала однією з найкращих.

В цих бажаннях — сила наших комсомольців, запорака успішної ро-

боти новообраного комсомольського бюро.

Комсомольські збори філологічного факультету пройшли організовано, на високому рівні. Виступаючі та ті, хто брав участь в обговоренні нового складу комсомольського бюро, піддали принциповій критиці недоліки в роботі комсомольської організації і внесли ряд пропозицій, спрямованих на подальше поглиблення діяльності комсомольських груп та бюро.

Н. БУЧКО, студентка IV курсу філологічного факультету.

„А в тім гаю тече річка,
Як скло, вода блищить.

Долиною зеленою
Кудись вона біжить“.

Деякі думки з приводу вільного відвідування лекцій

Рішення XX з'їзду нашої партії вимагають від радянської вищої школи докорінної перебудови роботи, безпосереднього зв'язку навчання з вимогами життя, підпорядкування дослідницьких завдань будівництва.

В порядку здійснення цих рішень постанови ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР та інструктивний лист Міністерства вищої освіти намічають конкретні шляхи реорганізації педагогічного процесу, підготовки наукових кадрів, дослідницької роботи кафедр.

Основний недолік організації навчального процесу полягає в перевантаженні студентів, у відсутності у них достатньої кількості часу для самостійної роботи.

Цей недолік повинен бути переборений шляхом зменшення кількості лекцій, практичних робіт, шляхом надання студентам можливості самостійно працювати над книгою, над джерелом, в лабораторії, в кабінеті.

На такому шлях і стали кафедри університету, які (одні з більшим, інші з меншим успіхом) розв'язують це питання.

Слід відзначити, що в світлі вимог, які стоять перед нами, роль лекції стає ще значнішою, тому що

лекція повинна знайомити студента з найбільш важливими, вузловими моментами курсу, які мають велике принципове і практичне значення, — такими розділами, які недостатньо або зовсім не висвітлюються в літературі.

Лекція зараз повинна відповідати ще більш високим вимогам, ніж це було раніше, і щодо наукового змісту, і щодо педагогічної майстерності.

Тимчасом деякі студенти розуміють це інакше: вони вважають, що розвантаження, поліпшення самостійної роботи можливі лише в умовах вільного відвідування лекцій.

Чи це так?

Відповідь на це питання може бути тільки негативною. В директивних документах Міністерства вищої освіти ніяких вказівок на це немає. Більше того, там йде мова про обов'язкове відвідування лекцій та практичних занять. Проте, незалежно від цього, чи можна зараз ставити питання про вільне відвідування лекцій? Я гадаю, що ні, і ось з яких причин.

1. Наша вища школа готує кадри високої кваліфікації для соціалістичного господарства та культури, розвиток яких здійснюється в плано-

му порядку і залежить, зокрема, від якості спеціалістів. Тому відвідування учбових занять, без яких ця якість не може бути достатньо високою, не можна віддавати на розгляд студентам. За цим необхідно слідкувати, цим необхідно керувати.

В дореволюційній Росії, в тих вищих учбових закладах, які випускали спеціалістів для промисловості (політехнічних, технологічних і т. д.), в більшості випадків відвідування занять було обов'язковим. На медичних факультетах університетів воно було вільним лише формально, фактично ж і там не відвідувати лекцій було неможливо.

2. Студенти, особливо перших курсів, потрапляючи у вуз безпосередньо з шкільної лави, не мають ще потрібних навиків вміло і самостійно розподіляти свій час, цілком самостійно оволодівати знаннями. Тому є велика загроза, що запровадження вільного відвідування лекцій дасть різке зниження успішності.

3. На заочних відділах вищих навчальних закладів навчаються люди, мудрі досвідом виробничої діяльності, дорослі, і, недивлячись на це, їхня успішність нижча від успішності студентів стаціонарних факультетів і вузів. Основна причина полягає в тому, що в них, як у заочників, дуже мало обов'язкових лекцій і практичних занять.

В умовах вільного відвідування лекцій успішність студентів стаціонарних факультетів може знизити-

НАРОДЖЕННЯ ПОЕЗІЇ

Від Одеси до Миколаєва—чотири години їзди автобусом. Чого не передумаєш за такий час, скільки натрясе тебе за дорогу, що й годі. І накунешся, і нанудьгуєшся.

Знаючи всі ці прикrostі, я вирішив в останню поїздку захопити з собою щось читати дорогою. Серед «захопленого» був цього разу жовтисвий номер нашої багатотиражки, який довелося мені тихенько «експропріювати» з власності М. Ілляша.

Дорогою розгорнув газету, проглянув номер, затримався на літературній сторінці. Читати окремі вірші було просто приємно. Дійшов до останнього вірша з циклу «Слово про ціліну». Після першого ж рядка сказав: «Здорово!». Мій сусіда, що куняв весь час, навіть прокинувся від окрику і потягся рукою до га-

зети. Перечитав. Питаю: «Ну, як газета?».

«Нічого»,—відповідає.

«Що ж саме?»—питаю.

«Вірші»,—відповідає.

Потім газета пішла по руках. І всі повертали, схвалюючи останню сторінку. Питали, де дістав газету.

Прийшлося розповісти про університет і про студіїців.

Єдиний раз в дорозі час минав непомітно.

Тоді захотілося мені перевірити ще і ще, яке враження справлять вірші на інших. На Миколаївському вокзалі дав читати газету ще кільком, і знов вірші були позитивно оцінені. Причому тут же прочитала газету група колгоспної молоді, яка приїздила в Миколаївську область на роботу з західних українських областей.

Молоді сподобались вірші «Казахстанський вечір» Г. Шендрика, «Світанок» В. Березинського і перший вірш з циклу «Слово про ціліну» В. Мороза.

Приїхав до себе в Горлівку, дав читати газету студентам, а потім і викладачам своєї кафедри. І знову вірші одержали схвалення.

Найбільш досконалими визнали вірш «Червоний рідкий стяг» М. О. Левченка, хорошими—вірші В. Мороза, Г. Шендрика, В. Березинського та ін.

Перечитую знову і знову вірші літературної сторінки, приємно і радісно відчувати, як пробиваються молоді сходи, молоді паростки поезії.

Думається, що подібні почуття хвилюють тепер і нашого Ваню Дарієнка, у якого колись перші вірші В. Мороза викликали тільки злість. Що ж, такою була тоді «поезія» В. Мороза. Не те зараз.

Хочеться побажати товаришам студентам успіхів і активного, гарячого, творчого життя.

В. ШАПОВАЛОВ, викладач Горлівського педінституту.

ПРО БІБЛІОТЕЧНУ ПРАКТИКУ СТУДЕНТІВ

(ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ)

На протязі трьох років співробітники наукової бібліотеки проводять виробничу практику з студентами-дипломантами історичного факультету. Ім читаються оглядові лекції з питань бібліографії, бібліотекознавства, проводяться екскурсії в бібліотеку і практичні заняття, під час яких студенти знайомляться з бібліографічними посібниками і систематичними каталогами.

До цього часу такі заняття проводилися лише на історичному факультеті. Проте знання бібліографічних джерел і вміння користуватися систематичними і алфавітними каталогами необхідні студентам всіх факультетів. Їх треба набувати вже з перших курсів. Студенти частіше висловлюють незадоволення з приводу того, що такі необхідні для повсякденної роботи знання вони набувають лише при закінченні університету.

Курс загальної та галузевої бібліографії, знайомство з різними бібліографічними покажчиками, з книжними багатствами нашої бібліотеки і т. д.—все це може надати необхідну допомогу навчальному процесу.

Отже, ми пропонуємо проводити бібліотечну практику на всіх факультетах, починаючи з перших курсів. Для цього потрібно внести деякі зміни в існуючу програму по бібліотечній практиці.

В. ТЕРЛЕЦЬКА, О. НОТКІНА, працівники наукової бібліотеки

Професор Д. ЕЛЬКІН.

